

AVTALE VED OPPTAK TIL ORGANISERT FORSKERUTDANNING

VED UNIVERSITETET I BERGEN

INNFØRING

Opptaksavtalen er utarbeidet på grunnlag av Universitets- og høskolerådets veiledende forskrift for graden Philosophiae Doctor (PhD) av 17. juni 2003 § 6. Der fremgår det at opptaket til forskerutdanningen skal formaliseres i form av skriftlig avtale. Opptaksavtalen er felles for universitetet, og skal sikre at doktorgradskandidaten regelmessig deltar i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at forskerutdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Avtalen er utformet i samsvar med de lover og forskrifter som berører forskerutdanningen (Lov om universiteter og høskoler av 1995, Universitetet i Bergens reglement for graden Philosophiae Doctor av 12. juni 2003 med justering av 21. oktober 2004, tjenestemannsloven med forskrifter og forvaltningsloven). Avtalen består av tre deler:

Del A, Generell del, skal fylles ut for alle kandidater som er tatt opp til organisert forskerutdanning. Avtaleparter i del A er doktorgradskandidaten og institusjonen (ved fakultet og grunnenhet/institutt).

Del B, Avtale om faglig veiledning i forskerutdanningen, skal fylles ut for alle kandidater som er tatt opp til organisert forskerutdanning. Avtaleparter i Del B er doktorgradskandidat, veileder(e) og institusjonen (ved grunnenhet/institutt.)

Dersom en kandidat har flere formelle veiledere, skal avtale Del B inngås for alle veilederforholdene.

Del C, Avtale mellom ekstern institusjon og universitetet om gjennomføring av forskerutdanning, fylles kun ut for de kandidater som enten har ekstern finansiering, eller som har arbeidsplass ved annen institusjon enn den forskerutdanningsinstitusjonen kandidaten er tilknyttet. Avtalen kan også brukes for kandidater som har arbeidsplass ved annet institutt/fakultet/senter ved institusjonen enn det kandidaten er tilknyttet gjennom opptaksavtalens Del A. Kandidater med finansiering fra Norges Forskningsråd, Helse Vest eller Kreftforeningen trenger ikke fylle ut avtale om ekstern finansiering.

Dersom en kandidat er tilknyttet to eksterne institusjoner, (dvs. en ekstern finansieringsinstitusjon og en institusjon som tilbyr arbeidsplass), skal det inngås avtale for hver av de eksterne partene.

For øvrig vises det til søknadsskjema for opptak til organisert forskerutdanning, og opplysninger gitt i dette skjemaet.

AVTALE VED OPPTAK TIL ORGANISERT FORSKERUTDANNING

VED UNIVERSITETET I BERGEN

AVTALEN BESTÅR AV DELENE A, B OG C

DEL A: GENERELL DEL

§ 1 FORMÅL

Avtalen gjelder kandidater som gjennom enkeltvedtak er tatt opp til organisert forskerutdanning. Avtalen har som formål å sikre gjennomføring av forskerutdanningen, og regulere partenes rettigheter og plikter under gjennomføringen, innenfor rammen av lover, forskrifter og opptaksvedtaket.

§ 2 OPPTAKSVEDTAKET

Avtalen er inngått mellom:

Kandidat: _____
som _____ (dato) er tatt opp til forskerutdanning for graden PhD
ved _____ / (institusjon og fakultet)
_____ (grunnenhet) / institutt

§ 3 AVTALENS VARIGHET

Avtalen gjelder f.o.m. _____ t.o.m. _____

Avtaleperioden forlenges automatisk for permisjoner som er hjemlet i lov, i hovedtariffavtalen eller i hovedavtalen for statsansatte. For kandidater knyttet til kvoteprogrammet eller NUFU, reguleres avtaleperioden etter særlige avtaler.

Avtalen kan i særlige tilfeller avsluttes før avtalt tid, jf. § 5 i reglementet for PhD-graden.

§ 4 PLAN FOR OPPLÆRINGSDELEN OG AVHANDLINGEN

Plan for forskerutdanningen fremgår av de krav som stilles i reglementet for PhD-graden ved Universitetet i Bergen, gjeldende opplæringsplan for forskerutdanningen og kandidatens egen godkjente plan for opplæringsdelen og forskningsarbeidet (opptaksvedtaket).

Endringer i kandidatens godkjente plan for opplæringsdelen eller i forskningsarbeidet / prosjektet skal forelegges instituttet for skriftlig godkjenning.

§ 5 VEILEDNING UNDER UTDANNINGEN

Det skal inngås egen avtale om faglig veiledning under forskerutdanningen, jf. Del B.

Eventuelle endringer i veiledningsavtalen vil framgå av Del B.

§ 6 FINANSIERING OG TILSETTING UNDER FORSKERUTDANNINGEN

Forskerutdanningen gjennomføres med finansiering eller tilsettingsforhold som angitt i det følgende:

Finansiering (kryss av):   *Tilsetting:*   *Stipend:*   *Egen finansiering:*

Kandidaten er finansiert (livsopphold) av (institusjon/ finansieringskilde):

_____

for perioden f.o.m. _____ t.o.m. _____ .

Eventuelle vilkår knyttet til finansieringen: _____

_____

Tilsetting i stilling (kryss av):   uten pliktarbeid: med pliktarbeid:

Kandidaten er tilsatt i stilling som: _____

ved _____ (institusjon).

Vilkår knyttet til tilsetting med pliktarbeid:

Pliktarbeidet utføres ved: _____ (arbeidssted)

Pliktarbeidet utgjør i prosent av arbeidstid: _____ %

Andre vilkår knyttet til tilsettingen: _____

Ved tilsetting i stilling som stipendiat der universitetet er arbeidsgiver, inngås det egen avtale som regulerer arbeidsforholdet. For øvrig gjelder retningslinjer for tilsetting i stilling som stipendiat ved universiteter og høyskoler, fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet den 10. juni 2003, med utfyllende bestemmelser. For PhD-kandidater under kvoteprogrammene, Norad, NUFU, Øst-Europaprogrammet o. l. gjelder egne regler.

§ 7 ARBEIDSPLASS

Kandidaten gis arbeidsplass ved _____
(institutt/ grunnenhet/ ekstern institusjon).

§ 8 UTSTYR

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig utstyr for gjennomføring av forskningsprosjektet, slik det framgår av reglementet for PhD-graden.

Universitetet inngår særskilte avtaler om rett til disposisjon av nødvendig utstyr for kandidater som er eksternt finansiert eller har arbeidsplass utenfor institusjonen.

Universitetets/ Ekstern parts plikt til å stille til disposisjon nødvendig utstyr for disse kandidatene fremgår av Del C.

Universitetet inngår særskilt avtale med finansieringskilde/ finansierende enhet og/ eller den som stiller arbeidsplass til rådighet, vedrørende andre særlige driftskostnader, se denne avtalens Del C.

Andre særlige vilkår: _____

_____

§ 9 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Denne avtalen er inngått innenfor rammene av de til enhver tid gjeldende regler for forskerutdanning. Partene har fått ett eksemplar hver av avtalen. Institusjonens original arkiveres ved fakultetet.

_____, den ____/____ 20____.

_____
doktorgradskandidat

_____
styrrer grunnenhet/institutt

_____
Universitetet i Bergen ved .....fakultet

ENDRINGER OG PRESISERINGER AV AVTALEN

Følgende endringer/presiseringer er inntatt i avtalen:

_____
doktorgradskandidat

_____
styrrer grunnenhet/institutt

_____
fakultet

AVTALE VED OPPTAK TIL ORGANISERT FORSKERUTDANNING

VED UNIVERSITETET I BERGEN

AVTALEN BESTÅR AV DELENE A, B OG C

DEL B: AVTALE OM FAGLIG VEILEDNING I FORSKERUTDANNINGEN

Dersom det er oppnevnt mer enn én veileder for kandidaten, skal avtalen inngås av alle veilederne.

§ 1 FORMÅL

Denne avtalen gjelder veiledning av forskningsprosjekt for kandidat:

_____

og faglig oppfølging av den avtalte plan for forskerutdanningen (jfr. Del A, § 4).

Avtalen fastsetter rettigheter og plikter vedrørende veiledning i avtaleperioden.

§ 2 AVTALENS PARTER

Avtalens parter er doktorgradskandidaten, veileder(e) og institutt/grunnenhet:

Oppnevnt hovedveileder i avtaleperioden er:

_____ (navn)

_____ (fra grunnenhet/institusjon)

Oppnevnt intern(e) medveileder(e) i avtaleperioden er:

_____ (navn)

_____ (fra grunnenhet/institusjon)

Oppnevnt ekstern(e) veileder(e) er:

_____ (navn)

_____ (fra grunnenhet/institusjon)

§ 3 PLAN FOR UTDANNINGEN

Til grunn for veiledningen ligger godkjent plan for kandidatens forskerutdanning, inntatt i kandidatens søknad om opptak.

§ 4 RAPPORTERINGS- OG INFORMASJONSPLIKT

Kandidat og veileder plikter å holde hverandre løpende informert om alle forhold av betydning for gjennomføringen av forskerutdanningen og veiledningen. Partene skal aktivt

følge opp i forhold som kan medføre fare for at veiledningen ikke blir gjennomført, slik det framgår av § 4.4 i reglementet for PhD-graden.

Kandidaten plikter å levere framdriftsrapporter i samsvar med det som er bestemt i PhD-reglementet.

§ 5 KANDIDAT OG VEILEDERS PLIKTER VED GJENNOMFØRING AV VEILEDNINGEN

Veileder skal gi råd om formulering og avgrensing av tema og problemstilling i det forskningsprosjektet som ligger til grunn for forskerutdanningen, og sammen med kandidaten vurdere hvilke hypoteser og metoder som kan være tjenlige. Veileder skal også gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag (bibliotek, arkiv, etc.), og drøfte opplegg og gjennomføring av framstillingen (disposisjon, språklig form, dokumentasjon m.v.).

Veileder plikter å holde seg orientert om framdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til arbeidsplanen, samt å drøfte de resultater kandidaten kommer fram til og hvordan disse skal tolkes.

Veileder skal også hjelpe med å føre kandidaten inn i relevante vitenskapelige miljøer, sikre integrering i disse, og gi veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

Veileder kan være medforfatter til deler av avhandlingen når dette supplerer kandidatens innsats og veileders innsats er i tråd med gjeldende regler for medforfatterskap i det aktuelle fagfeltet og med forskningsetiske prinsipper.

Doktorgradskandidaten forplikter seg til å legge fram utkast til deler av avhandlingene for veileder, minst hvert halvår, i samsvar med det som er avtalt under § 4.4. Deler av avhandlingen kan eventuelt også legges fram i sammenheng med seminar.

Kandidaten skal videre informere veileder om praktiske forhold som er av vesentlig betydning for framdriften av doktorgradsprosjektet og/eller for forskerutdanningen.

For øvrig forplikter kandidaten seg til i sitt arbeid å etterleve forskningsetiske prinsipper som gjelder for fagområdet.

§ 6 DOKTORGRADSPROSJEKTER SOM INVOLVERER FLERE FAGMILJØER, FAKULTETER ELLER INSTITUTTER

Når arbeidet med en doktorgradsavhandling involverer flere fagmiljøer, fakulteter eller institutter, eller når ulike fagmiljøer er arbeidsplass for arbeidet med en avhandling, skal faglig kreditt og ev. økonomisk uttelling for det enkelte fagmiljø nedfelles i egen avtale.

Ved avtaleinngåelse legges følgende fordeling til grunn:

Fagmiljø/Institutt	Kreditering i %

Den endelige fordelingen skal fastlegges når kandidaten søker om å framstille seg til doktorgradsprøven.

§ 7 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Denne avtale (Del B) er inngått innenfor rammene av gjeldende regler og retningslinjer for forskerutdanning. Avtalens originaldokumenter arkiveres ved fakultetet.

_____, den ____/____ 20____.

_____ doktorgradskandidat	_____ veileder	_____ grunnenhet/institutt
	_____ medveileder	_____ grunnenhet/institutt
	_____ medveileder	_____ grunnenhet/institutt

ENDRINGER OG PRESISERINGER AV AVTALEN

Følgende endringer/presiseringer er inntatt i avtalen:

_____
_____
_____
_____
_____

_____, den ____/____ 20____.

_____ doktorgradskandidat	_____ veileder	_____ grunnenhet/institutt
	_____ medveileder	_____ grunnenhet/institutt
	_____ medveileder	_____ grunnenhet/institutt

AVTALE VED OPPTAK TIL FORSKERUTDANNING

VED UNIVERSITETET I BERGEN

AVTALEN BESTÅR AV DELENE A, B OG C

DEL C: AVTALE MELLOM EKSTERN INSTITUSJON OG UNIVERSITETET I BERGEN OM GJENNOMFØRING AV FORSKERUTDANNING

Dersom det er inngått samarbeid med to eksterne institusjoner (finansierende institusjon og institusjon som tilbyr arbeidsplass), skal det inngås en avtale for hver av institusjonene.

§ 1 AVTALENS PARTER

Denne avtale er inngått mellom:

Universitetet i Bergen, heretter kalt **Institusjonen**

---

doktorgradskandidat

og

(høgskole, ekstern institusjon, bedrift, heretter kalt **Ekstern part**)

Det forutsettes at **Ekstern part** er kjent med avtalens Del A og Del B, og med reglementet for PhD-graden ved Institusjonen.

§ 2 AVTALENS FORMÅL OG VARIGHET

Denne avtalen har som mål å sikre at doktorgradskandidaten har tilfredsstillende arbeidsbetingelser for gjennomføring av forskerutdanning og avhandling. Avtalen fastsetter partenes respektive rettigheter og plikter i avtaleperioden.

Plan for utdanningen og avhandlingen framgår av Del A: Generell avtale ved opptak.

Denne avtalen har samme varighet som avtalen mellom doktorgradskandidaten og institusjonen (jfr. Del A § 3). Avtalen gis kortere varighet i foregående ledd hvis doktorgradskandidaten avslutter den organiserte forskerutdanningen før avtalt tid. Hver av partene skal i slike tilfeller søke en ordnet avvikling av sine forpliktelser i forhold til de andre partene.

§ 3 PARTENES SAMARBEID

Partene forplikter seg til å samarbeide nært om å bidra til gjennomføringen av forskerutdanning nevnt i § 2. Partene skal holde hverandre informert om alle forhold av betydning for gjennomføringen. Alle forhold knyttet til partenes plikter, slik de er nedfelt i § 4, som kan påvirke gjennomføringen av avtalen eller de nevnte rettigheter og plikter, skal så tidlig som mulig bringes til den annen parts oppmerksomhet.

Partene plikter, når opplysninger og forhold nevnt i første ledd er brakt til den annen part, å samarbeide for å finne løsning på de oppståtte problem.

§ 4 PARTENES RETTIGHETER OG PLIKTER

Institusjonens rettigheter og plikter framgår av PhD-reglementet og Opptaksavtalens del A og B.

Ekstern part forplikter seg til å *finansiere* forskerutdanningen og sikre kandidaten tilfredsstillende lønn og arbeidsvilkår, slik at kandidaten får en samlet forskerutdanningsperiode som svarer til normert tidsramme for fulltids forskerutdanning, og slik at forskerutdanningen samlet sett utgjør minst 50% av arbeidstiden. **Ekstern part** forplikter seg også til å tilby kandidaten *arbeidsplass* med tilhørende nødvendig utstyr. Gis kandidaten arbeidsplass ved **Institusjonen**, skal kostnadene med dette inngå i finansieringen av forskerutdanningen. Er lønn/stipend for kandidat og driftsmidler delt mellom UiB og ekstern(e) partner(e), skal dette framgå av denne kontrakten.

Dersom ekstern part stiller veileder for kandidaten i avtaleperioden, skal dette framgå av Avtale ved opptak, del B.

§ 5 UTSTYR

Doktorgradskandidaten skal ha til disposisjon nødvendig utstyr for gjennomføring av forskningsprosjektet, jf. § 8 i avtalens Del A, og forskriften for PhD-graden. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig utstyr, og finansieringen av dette, tas av grunnenhet/fakultet ved **Institusjonen** i samråd med **Ekstern part** i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Den grunnenhet/institusjon hvor kandidaten har sin arbeidsplass, er ansvarlig for å oppfylle forpliktelsene på dette området. **Institusjonen** og **Ekstern part** forhandler frem eventuell avtale om finansiering av midler til ekstra utstyr og driftsmidler.

§ 6 TILLEGGSBESTEMMELSER

Kandidaten skal i avtaleperioden ha *arbeidsplass* ved:

_____ (institusjon)

_____
(avdeling, grunnenhet, fakultet)

Kandidaten vil i avtaleperioden ha behov for *spesielle driftskostnader* til følgende formål:

_____

De *samlede kostnader* til forskerutdanningen er beregnet til kr. _____, hvorav

_____ (**Ekstern part**) finansierer/stiller til disposisjon kr. _____

§ 7 RETTIGHETER TIL BRUK AV RESULTATER M.V.

Institusjonen, doktorgradskandidaten og ekstern part skal inngå egen avtale om omfanget av ekstern parts eventuelle rett til bruk av resultater som fremkommer i en doktorgradsavhandling.

Ekstern part kan ikke stille vilkår om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en doktorgradsavhandling, med unntak av en på forhånd avtalt kortvarig utsettelse av datoen for offentliggjørelse/publisering slik at den eksterne part, i de tilfelle utnyttelsesrettigheter er overdratt til denne, kan ta stilling til eventuell patentering/kommersialisering.

§ 8 AVSLUTTENDE BESTEMMELSER

Eventuelle endringer eller tilføyelser til denne avtale skal være skriftlig. Tvist om forståelsen av denne avtale skal søkes løst ved forhandlinger.

_____, den ____/____ 20____.

_____
for **Universitetet**

_____
for **Ekstern part**

_____
Doktorgradskandidat

ENDRINGER OG PRESISERINGER AV AVTALEN

Følgende endringer/presiseringer er inntatt i avtalen:

_____
_____
_____
_____

_____, den ____/____ 20____.

_____
for **Universitetet**

_____
for **Ekstern part**

_____
Doktorgradskandidat